

GASILLEC

Letnik XXXVIII.

Glasilo »Gasilske zajednice za Dravsko banovino«

Izhaja vsak mesec. / Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din.

V »Zajednici« združene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1934. ● Številka 8.

Seja starešinstva vatrogasnega saveza

Na svoji XIII. seji, ki je bila 24. julija 1934 v Beogradu, je razpravljalo starešinstvo Vatrogasnog saveza kraljevine Jugoslavije razen drugega tudi o nastopnem:

O administrativnem in blagajniškem poslovanju savezne pisarne od zadnje starešinske seje do danes z ozirom na proračunsko predvidene in faktično porabljene vsote. Vzelo se je na znanje stanje gospodarstva 23. t. m. Razpravljalo se je o statističnih podatkih gasilskih organizacij kraljevine Jugoslavije ter o polletnih izveštjih gasilskih zajednic. Predloženi so: predpis o ustroju in poslovanju nadzornega odbora Vatrogasnog saveza, predpis za gasilska odlikovanja, gradivo za tečaje gasilskih nadzornikov vse države, ki bi se vršili v okrilju gasilske župe mesta Zagreba, razpis o javnih vajah,

navodila za ključavničarsko službo blagajne Vatrogasnog saveza, razpis o potrebi pošiljanja prošenj za oproščenje od carine, ker nekatere čete nabavljajo stroje v inozemstvu, referat o raznih potrjenih in odbitih udobnosti za gasilske organizacije, natečaj gasilskega grba, ki je tudi sprejet in navodilo za obrambo in preprečenje požara, zakon o požarni policiji, referat o propagandnem gasilskem filmu, referat o nabavi plinskih mask.

Referat o teh odrejenih postopkih starešinstva, zavarovanju materialnih sredstev gasilskih ustanov in o uredbi glede ugodnosti v vožnji, je vzet predčasno na znanje. Iz pisarne starešinstva Vatrogasnog saveza kraljevine Jugoslavije.

Službene vesti starešinstva Gasilske zajednice za Dravsko banovino

A. Predsedstvene vesti.

1.

Ustanavljanje novih prostovoljnih gasilskih čet.

Po § 32., točka 1. zak. o organizaciji gasilstva je naloga vsake župe, da ustanavlja nove gasilske zajednice v svojem območju. Pri tem je paziti budno, da se občin z že obstoječimi četami ne obremenjuje z novimi četami brez dokazane potrebe. Kvečjemu se osnujejo le oddelki k matični četi v posebno oddaljenih naseljih. Župne uprave dolžnost je, preden vroči pripravljalnemu odboru četna pravila, da se prepriča natančno o potrebnosti nameravane ustanovitve ter informira upravno oblast, da se ne bodo množile odviše čete kar tako brezmiselno v novo breme občinam. Je že danes občina, ki je vzdrževaljica kar 7 gasilskih čet! — Pri osnovanju novih čet je postopek ta-le: Iz najmanj 15 članov se izvoli pripravljalni odbor, ki prouči četna pravila ter jih predloži v odobritev sreski upravni oblasti. Po odobritvi teh pravil se skliče v zakonitem roku ustanovni občni zbor. Ta izvoli upravni in nadzorni odbor, javi upravni oblasti in župni upravi imenik obeh odborov, za zajednico pa izpolni »Popisnico«, ki služi poleg statističnih podatkov hkratu za doseg prve redne podpore iz gasilskega sklada.

2.

Razvidnica župnega staleža čet.

Po ponovni popravi združitve mnogih občin in nastalih novih, je za prihodnji natis »Gasilskega koledarja« neizbežno potreben natančni pregled župnih imenikov gasilskih čet, katerim so se priključile tudi v industrijskih središčih tovarniške in rudniške industrijske čete, z ozirom na število članstva pošle in ustanovno letnico. Po skrbnem pregledu in popravil imenika naj ga vsaka župna uprava vrne zanesljivo do konca t. m. zajednici.

B. Iz seje osrednjega odbora.

Gasilska zveza kraljevine Jugoslavije je:

- naročila vsem četam skrbno pažnjo, da bodo občine vnašale vsakoletne potrebne podpore v svoje proračune;
- naznanila upravičenost volilne pravice samo na skupščinah pravilno izvoljenih delegatov za glasovanja in izvolitev v nadrejenih ustanovah;
- razglasila naredbo ministrstva za telesno vzgojo naroda, da smejo inozemska društva posecati naša in obratno le s predhodnim ministrskim odobrenjem;
- prepovedala četam izposojevanje gasilskega orodja zasebnikom;
- opozorila vse ustanove na vlaganje pravilno kolokovanih vlog;
- naznanila četam, da nima reprezentančnega sklada za kupovanje spominskih zlatih žebličkov k novim praporom;
- predložila predstavko ministrstvu vojske in mornarice v pogledu nošenja odznaka Rdečega Križa ženevskega dogovora in
- ponovno naročila pravočasno vlaganje prošenj ministrstvu financ za oprostitev plačevanja carine za uvoženo orodje in material v izogib drage ležarine na prejemnih postajah.

O vzajemni pomoči gasilstva v obmejnih krajih bodo odločale vlade sosednjih držav. Na severni in iztočni meji je ta vzajemnost v primerih velikih požarnih nesreč že v praksi.

»Predpis o povračilu potnih stroškov poslovalcev in uslužbencev zajednice« ter »Pravilnik o gradnji gasilskih domov, nabavi praporov in slavnostnih krojev« je osrednji odbor pregledal in odobril.

Ker je bila proračunjena članarina za poslovno leto 1933./34. z dnem 31. maja t. l. izčrpana, a po preosnovi določeno koledarsko leto kot poslovno leto, je treba pobrati polletno članarino za drugo polovico 1934. leta.

Za okrožne župne in pokrajinske zajednične zlete bo odslej javiti četam svoje večje proslave že prejšnjo jesen do

konca oktobra. Manjše prireditve izvrše čete brez predstavnikov višjih ustanov. Letno naj bodo v vsaki župi največ po dve večji proslavi.

Vatrogasni savez nam sporoča:

1. Ker se dogaja, da poedine občine ali gasilske čete radi neznanja in nerazumevanja važnosti dajejo priprave za gašenje požara tudi privatnim osebam (ob priliki gradnje ali poprave hiše in drugih poslopij, za čiščenje studencev in gašenje apna, za kuhanje žganja in druga hišna dela), niso te priprave v slučaju požara na odrejenem mestu. Ako pa so na mestu, so pokvarjene in neuporabljive za tisto svrhu, v katero so namenjene, in ko nastane požar, ne delujejo, vsled česar se požar vedno bolj širi in povzroča tem več škodo.

2. Ministrstvo fizičnog vaspitanja naroda je dostavilo Savezu pod Br. 4612 od 11. t. m. tale spis:

»Čeprav je to ministrstvo s prejšnjimi razpisi večkrat opozarjalo, naj se ne pošiljajo nekolikovane prošnje in predstave od Vas in Vam podrejenih edinic, se vendar dogaja še vedno, da na ministrstvo prihajajo prošnje in predstave, ki sploh niso, ali pa ne dovolj kolkovane.

Ker se te nekolikovane prošnje ne morejo vzeti takoj v postopanje in rešenje, temveč se morajo vrniti stranki v kolekovanje, se pri tem izgubi mnogo na času in trpi škoda le prosilec.

Radi tega vas prosimo, da naročite svojim podrejenim zajednicam, naj v bodoče pošiljajo samo predpisano kolkovane prošnje in predstave, ker bodo v nasprotnem primeru morali nositi eventualno škodo prosilci, kar ni v intencijah tega ministrstva, kakor tudi ne v interesu nobene sportne ali viteške organizacije.

Razen tega je potrebno še enkrat opomniti Vam podrejene edince, da se z nobenimi prošnjami in predstavkami ne obračajo naravnost na ministrstvo ampak vedno le preko Vas, ker bi se v takem primeru morali pošiljati predmeti nazaj Vam v premislek, kar zopet podaljša rešenje.

Ko dostavljamo ta razpis, je potrebno opomniti in omeniti, da je Savez navzlic vsem razpisom glede tega predmeta lepil na nekolikovane predmete raznih gasilskih organizacij potrebno takso iz svojih sredstev, da tako odvrne zavlačenje rešitev netaksiranih prošenj raznih gasilskih organizacij.

Radi tega priporočamo bratskim zajednicam, da v bodoče tudi same pregledajo prošnje in predstave svojih podrejenih organizacij, da se ne bi dogajalo, da pošiljajo te Savezu nekolikovane ali da jih celo pošiljajo neposredno ministrstvu.

3. V navadi je, da gasilske čete ob priliki svojih obletnic pozovejo ne samo okoliške gasilske čete, nego tudi vse čete v državi, predstavnike kralje vlade, Saveza in zajednic, često in pogosto tudi inozemske gasilske zveze. Zgodilo se je že tudi to, da so poedine čete proslavile svoj jubilej pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja ali kakega člana iz Kraljevskega doma.

Hvalevredno je, da se na teh proslavah priredijo tudi javne gasilske vaje, kjer se razen velikih priprav za slavnost porabi tudi mnogo truda za uspešno izvajanje teh vaj. Te na vsak način zahtevajo dobro tehnično pripravo in vsestransko sposobnost, saj se moramo v takih primerih podvreči kritiki prisotnih gledalcev, ki jih je ob takšni priliki mnogo in se med njimi nahajajo tudi gasilci-strokovnjaki.

Čeprav je zelo pohvalna ta dobra namera prirediteljev, da se izvaja javna vaja, ni vaja sama v mnogih slučajih na strokovni in tehnični višini. Tedaj nastajajo nepovoljne kritike, ki škodujejo ugledu jubilarne čete. Često se zgodi, da se še dolgo časa po izvajanju vaji govori ob priliki zajedničkih sestankov tudi po gostilnah o nesposobnosti te čete z ozirom na neuspele vaje.

Da bi se preprečilo škodljivo delovanje nepovoljnih kritik o sposobnosti poedinih gasilskih čet, ki prirejajo javne vaje in posebno ob obletnicah, je starešinstvo gasilskega Saveza sklenilo na seji od 24. VII. 1934., da mora biti v bodoče vsaka javna vaja, ki se prireja na jubilejnih proslavah, odobrena od gasilske zajednice. Brez odobrenja gasilske zajednice ne sme nobena druga gasilska četa ob priliki jubilejne proslave prirediti nobene javne vaje, če so prisotni omenjeni predstavniki.

Da bi Zajednica precenila sposobnost te gasilske čete, je dolžna poslati svojega gasilskega inspektorja in na osnovi njegovega predloga izdati dovoljenje za izvajanje vaje.

Ko dobi četa dovoljenje, se mora pobrigati, da se članstvo čim več vadi na naprej odrejenem objektu, ki se ne sme nikoli menjati. En dan pred javno vajo se mora izvršiti generalna vaja, ki ji mora prisostvovati gasilski inšpektor. Ako se ob tej priliki pokaže, da uspeh javne vaje ni siguran, se sme vaja prepovedati. Odgovornost za uspeh ali neuspeh javne vaje nosi torej nadrejena gasilska zajednica, odnosno njen inspektor. Radi tega je potrebno posvetiti temu predmetu največjo pozornost, da se prepreči eventualna blamaža vsled neuspeha javne vaje.

Po izvršeni vaji bo pozval inspektor, na čigar področju se je vaja vršila, vse prisotne župne nadzornike na sestanek, na katerem se bo razpravljalo o poteku izvajane vaje in se bodo pretresla vsa vprašanja, ki se nanašajo na izvajanje in vršenje zapovedi, kakor tudi na delo posameznika in vse čete, kakor tudi celote.

Prirejanje javnih vaj lokalnega značaja, na katere niso pozvani predstavniki oblasti in gasilskih ustanov, ni prepovedano in se te lahko izvajajo, kadar poveljstvo ali upravni odbor dotične čete to odredi. Pa tudi v teh primerih mora biti to v sporazumu s starešino nadrejene gasilske župe, ki bo to priliko izkoristila, da oceni sposobnost gasilske čete.

Redovne vaje, ki ni na nje pozvano občinstvo, se smatrajo za šolske in se lahko izvajajo vsak čas, brez predhodnega dovoljenja Zajednice ali župnega inspektorja.

Prosimo vse bratske gasilske zajednice, da na svojih področjih takoj to razglasijo.

Pomozi Bog!

Njegovo kr. Visočanstvo knez Pavle je prevzel posle predsednika društva Rdečega križa

Pred nekoliko dnevi se je vrnil Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle z daljšega potovanja iz inozemstva in je na Vidov dan 28. junija t. l. prevzel dolžnosti predsednika društva Rdečega križa. Tega dne so mu bili predstavljeni v dvoru člani predsedništva in izvrševalnega odbora društva ter je bila konferenca, na kateri so mu I. predsednik senator dr. Svetozar Tomić in direktor društva referirali o splošnih poslih predsednika glavnega nadzornega odbora, predsedniki sekcij pa o raznih panogah društvenega dela.

Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle je izrazil svoje posebno zadovoljstvo na dosedanem delu Glavnega in ostalih odborov društva, vsled katerih zamore naš Rdeči križ ob vsaki priliki odgovarjati dolžnostim, ki so mu poverjene. Izrazil je upanje, da bodo vsi odbori in člani društva tudi nadalje vztrajali v tem delu, s čimer ga bodo najboljše podprli pri izvrševanju njegovih predsedniških dolžnostih.

Na tej konferenci se je sklenilo, da se najaktivneje zastavijo vse moči za razširjenje organizacije v naši kraljevini s tem, da se bodo osnovali odbori in poverjenstva društva v vseh občinah v zmislu odredb Zakona o društvu Rdečega križa, kar ta izrecno predpisuje. To pripravljeno delo, ki je osnovano za izvršitev glavnih namenov društva, je pa odvisno v prvi vrsti od števila sodelavcev. Vsled tega se mora posvetiti posebna briga in pazljivost pridobivanju članstva, tako da bo tudi naše društvo po zgledu enakih društev v drugih državah doseglo ono moč, ki jo naš Rdeči križ po svojem delu v polni meri zasluži in katera je naši državi in našem narodu potrebna. Po podatkih, ki so prispeli dosedaj od državnih blagajin in poverjenikov, je znatna večina državnih nameščencev že vpisana v članstvo. Vojaške komande in oblasti v tem oziru prednjačijo; so komande, pri katerih so vsi od najvišjega starešine do redova vpisani v članstvo

društva. Pričakovati je, da bodo do konca leta skoraj vsi državni nameščenci s svojim vpisom v članstvo in aktivnim sodelovanjem pomagali pri društvenem delu, toda največja podpora se pričakuje od ostalega prebivalstva. Organizacija se ni povsod izvedena, ali pokazalo se je, da je uspeh hiter in siguren povsod, kjer obstoja volja, požrtvovanje in ljubezen za veliko dobrotvorno ustanovo Rdečega križa. V posameznih krajih, osobito v Južni Srbiji so srezi, v katerih so že ustanovljeni odbori v vseh občinah. V osnovnih, srednjih in drugih šolah je vpisano preko 350.000 mladine, katere se v organizaciji Podmladka Rdečega križa pripravljajo za izpolnjevanje dolžnosti dobrih državljanov članov in samaritanov Rdečega križa.

Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle je izrazil svoje zadovoljstvo, da more stati na čelu našega Rdečega križa ter je sporočil vsem sodelavcem tale pozdrav:

»Vrnivši se s potovanja iz inozemstva sem z veseljem prevzel dolžnosti predsednika društva Rdečega križa naše drage kraljevine Jugoslavije.

Naše društvo je znano in spoštovano med narodom vsled svojega dobrotvornega dela. To mi daje upanje, da bom našel v izpolnjevanju poverjenih mi dolžnosti mnogoštevilne in navdušene sodelavce in da bo naš Rdeči križ sposoben in pri-

pravljen, da izvrši svoje naloge, ki jih njegovi vzvišeni zaščitniki in naš narod od njega pričakujejo. Vsem odborom, članom in prijateljem Rdečega križa pa sporočam svoj pri- srčni pozdrav.«

Pavle s. r.

Glavni odbor društva Rdečega križa, ponosen in srečen, da more z zaupanjem in vero na uspeh nadaljevati svoje delo pod vodstvom svojega vzvišenega predsednika, bo v najkrajšem času začel s pripravami za izpolnjevanje tudi drugih važnih nalog, osobito pa s pripravljanjem svojega pomožnega osebja — prostovoljnih bolničarjev in bolničark, poleg pripravljanja samaritanov in samaritanek za izkazovanje prve pomoči v slučaju neprijateljskega napada iz zraka in v nesrečnih slučajih, kar je vse vršil tudi do sedaj.

Iz pisarne Glavnega odbora društva Rdečega križa v Beogradu A. br. 7762 od 29. junija 1934.

Z ozirom na gornji poziv Njegovega Visočanstva kneza Pavla in Glavnega odbora društva Rdečega križa vabimo vse naše sodržavljanke, da javijo svoj pristop kot redni člani našim edinicam, ki obstojajo že skoraj v vseh občinah.

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije.

Organizacija jugoslovanskega gasilstva

Ob priliki njegovega jubileja 15. julija 1934.

Danes proslavlja prostovoljno gasilstvo svoj gasilski praznik, kot spomin na dan, ko je Nj. Vel. kralj podpisal, oziroma ko je stopil v veljavo zakon o organizaciji gasilstva.

Gasilstvo vobče.

Gasilstvo je organizacija za odkrivanje in gašenje požara. Toda ta definicija je za današnje čase preozka. Delo ognjegascev se ne omejuje samo na obrambo pred požarom, temveč nudi tudi pomoč ob vseh nezgodah in nevarnostih vsakdanjega življenja, prometa in elementarnih nezgod vseh vrst, ki zavzemajo vse večjo vlogo pri gasilstvu večjih mest. Iz tega sledi, da je gasilstvo organizacija, ki zasledi in brani pred požarom, kakor tudi organizacija za reševanje ljudi in njihovega imetja ob splošnih nesrečah in nevarnostih.

Po svojem ustroju se gasilstvo v glavnem deli na poklicne in prostovoljne organizacije.

Gasilske organizacije, bodisi poklicne ali prostovoljne, sestojajo iz discipliniranega in organiziranega moštva, ki je oblečeno in pripravljeno za izvrševanje svojih nalog, a oskrbljeno s potrebnimi pripravami in opremo.

Poklicno gasilstvo.

Poklicno gasilstvo je najbolj dovršen tip modernega gasilstva, ker so člani te organizacije gasilci po svojem poklicu. Glavno svojstvo poklicnih gasilcev je organizacija, zasnovana na vojaški način s stalno službo in življenjem v kasarni. Poklicno gasilstvo je navadno opremljeno z najbolj dovršenimi in najboljšimi pripravami za gašenje, ker je to ustanova, ki je uvedena samo v največjih mestih. Ker je to najdražja organizacija, je primerna samo za velika mesta. Sicer pa v mnogih mestih vidimo tudi organizacije, ki so sestavljene iz poklicnih in prostovoljnih gasilskih čet. V tem primeru tvorijo prostovoljne čete odlično rezervo in vršijo dolžnost požarne obrambe po predpisanih delih mesta (navadno v okolici).

Prostovoljno gasilstvo.

Prostovoljno gasilstvo je skupina ljudi, ki so organizirani prostovoljno z namenom, da pomagajo in branijo ljudstvo in ljudsko imetje pred požarom in pred vsemi drugimi elementarnimi nezgodami. V prostovoljnih gasilskih organizacijah vlada zavest o prostovoljni in brezplačni pomoči bližnjemu v nesreči. Ta čednost krasi vsakega člana gasilske organizacije. Na tej podlagi dobrotivosti se je ustvarilo posebno stremljenje, ki se je v nekaterih delih naše zemlje povzpelo do velike višine. Po tem stremljenju je potrebno, da je vsak član gasilske organizacije prežet z veliko ljubeznijo do

svojega bližnjega. Tak član se ne žrtuje niti za slavo ali korist, ampak zato, ker čuti bratsko in krščansko ljubezen do svojega bližnjega. Vdano se žrtuje, da prizadetemu članu svoje družbe nudi pomoč brez plačila in hvale. Delo v prostovoljnih gasilskih organizacijah ne obstoji iz lepih in praznih besed, ampak je zasnovano na stvarnem življenju in grobi tvornosti vsakdanjega življenja, ker gasilec v svojem delu daruje svoj prosti in delovni čas, svoje zdravje in pogosto tudi življenje. Za izvrševanje teh težkih družabnih nalog v našem prostovoljnem gasilstvu je uvedena odlična in krepka vojaška prostovoljna disciplina, ki prihaja iz zavesti vsakega posameznega člana.

Razvoj prostovoljnega gasilstva.

Naše prostovoljno gasilstvo že sedemdeset let gradi svojo današnjo veličastno organizacijo in čisto privatnim pobudam je uspelo, postaviti jo na to stopnjo, na kateri se nahaja danes. Razvoj našega gasilstva ni bil enak v vseh delih naše kraljevine. Dočim so se v severnih delih prostovoljna gasilska društva razvijala in je na njihov razvoj vplivala tudi tuja oblast, ki je k temu pomagala, bodisi iz očitnih gospodarskih ali družabnih potreb, bodisi tudi iz političnih razlogov, je ostali del naše zemlje, a posebno predvojna kraljevina Srbija, ki je osredotočila vse svoje moči za narodno osvobodjenje ter snovala telovadne in strelske družine in druge viteške in borbene vojne organizacije, zato se gasilstvo ni tako razvilo. Prostovoljno gasilstvo je bilo tedaj organizirano v društvih, a po župah v pokrajinske edinice in zveze. Tako razdeljeno se je vkljub temu razvijalo in napredovalo neglede na to, da so te posamezne zveze osnovale organizacijo vsaka na svojem področju in neodvisno druga od druge.

Ni čudno, da je pri tem gasilska služba na enotnosti trpela, poleg tega so se gasilci v teh posameznih zvezah razlikovali glede poveljstva, krojev in ostalega. Prostovoljnemu gasilstvu je v sedmih desetletjih vkljub neenotnosti uspelo, da se je utrdilo kot organizacija, ki je danes po številu izvršujočih članov in po vrednosti svojih priprav in opreme prva v državi.

Vse do osvobodjenja in ujedinjenja se je organizacija v glavnem omejevala na mesta. Toda po osvobodjenju zavzema gasilska organizacija posebno v severnih delih silen razmah. Nov čas in dobre zveze so odkrile nova obzorja in široko polje dela v vseh mogočih smereh. Naše prostovoljno gasilstvo se je začelo razvijati z veliko hitrostjo prav tako na vasi kakor v mestih in je pokazalo že v začetku, da bo v najbližnji bodočnosti postalo prav mogočen društveni pokret in veliki gospodarski in družabni činitelj v obrambi pred požarom in

elementarnimi nesrečami, ki požirajo letno milijarde denarja narodnega imetja; da bo postalo velik dobrodelen, družabni in narodnostni pokret, sestavljen iz resnih in močnih ljudi, ki tvorijo glavni del naših gospodarjev in naše domače delavnosti, razen tega pa po svojem tehničnem izoblikovanju tudi močan ud zemeljske obrambe za primer sovražnikovega napada iz zraka.

Gasilstvo podano v številkah.

To, kar so naši najstarejši gasilski delavci — učitelji našega gasilstva — zamišljali, se je danes izvršilo. Privatna pobuda je dolga leta ustvarjala, nabavljala in organizirala tako, da gasilstvo, podano v številkah, iznenadi. Gasilska organizacija šteje danes 2100 čet, od katerih je več kakor 2000 prostovoljnih. V teh četah je organizirano preko 60.000 izvršujočih, po večini uniformiranih in opremljenih članov. Število gasilskih domov presega 800. Pomožnih članov, ki kot idejni sodelavci pomagajo in sledijo delu gasilstva, je okoli 60.000. Čeravno je naraščaj šele v povojih, šteje danes po številu 3500, ki so po večini člani samaritanskih odsekov. Prometna sredstva so ogromna in predstavljajo vrsto našega oboroženja in dosežejo v vrednosti blizu 200 milijonov dinarjev.

Pobude za sestavo zakona.

Z ozirom na omenjeno, je razumljivo, da državna oblast ni mogla ostati brezbrizna proti gasilski organizaciji. Ko se

je osnovalo ministrstvo »za telesno vzgojo naroda«, je gasilstvo prišlo pod njegovo pokroviteljstvo. V začetku svojega delovanja je to ministrstvo sporazumno in s sodelovanjem z »Inspekcijo zemaljske odbrane Ministerstva vojske in mornarice« spoznalo za potrebno, da bi se vse prostovoljne in ostale gasilske čete in ustanove podvrgle istemu zakonu. Oblastem je bila predočena potreba, naj bi gasilstvo izšlo iz okvira krajevnega značaja in naj bi odgovarjalo sodobnim nalogam požarne brambe kakor tudi splošnim narodnostnim in državnim potrebam.

Potrebno je bilo omogočiti z zakonom gasilstvu, da vzame v državi odgovarjajoče mesto kot javni organ gasilske službe in da bi se s pomočjo enotno ustrojene krajevnih služb tesno povežalo gasilstvo po vsej deželi ter poleg višjih nadzornih gasilskih ustanov omogočilo delo splošnega značaja v miru kakor tudi v vojni.

Ob priliki izdelave zakona o organizaciji gasilstva se je mnogo računalo na prostovoljno gasilstvo, ker ta tip gasilstva najbolj odgovarja našim današnjim ekonomskim in družabnim prilikam. Prostovoljno gasilstvo je pri nas že razvito, bogato na tradicijah in preizkušeno v dolgem delu. Zakon je torej vzel za osnovo prostovoljno gasilstvo za vso državo in je uzakonil tisto stanje, do katerega je s prirodnim razvojem v pogledu organizacije dospelo prostovoljno gasilstvo in ga privedlo v organsko zvezo z državno upravo.

(Dalje.)

Ing. Dolenc Fran, inšpektor zajednice Dravske banovine:

O plinskih maskah in dihalnih aparatih

(Nadaljevanje.)

Za pritrditev maske na glavi služi več trakov in sicer: čelni (navadno se ta razcepi v tri), senčni in tilnični trak. Dalje imajo maske navadno še trak, na katerem visi maska okoli vratu, kadar nosimo masko v pripravljenosti. Maska je namreč lahko: 1. v torbici ali pločevinasti puščici, da je obvarovana pred škodljivimi vplivi zraka in sonca (to velja zlasti za gumijaste dele in cedilo); 2. v pripravljenosti (okoli vratu) in 3. na licu. Na glavo, odnosno lice jo spraviš na ta-le način: 1. z obema rokama raztegni gornji del maske in trakove (čelne in senčnega) ter vtakni v masko brado; 2. popravi trakove; 3. pritrdi in naravnaj si masko na lice in 4. pritrdi in zapni pod ušesi tilnični trak. Masko preizkusiš najbolje, če je pravilno nameščena in če res neprodušno obdaja lice, ako zapreš z dlanjo odprtino na cedilu: pri dobro nameščeni maski ti bo takoj zmanjkalo zraka in boš težko dihal. Zrak ne sme imeti v masko nikjer drugod vstopa kakor le skozi cedilo.

Za gasilce prihajajo v poštev le maske, odnosno cedila, ki ne propuščajo dima, gorilnih plinov in ogljikovega monoksida. To je mišljeno seveda za gašenje v mirnem času. V vojnem času pa bi morale imeti gasilske maske cedila, ki bi poleg že imenovanih plinov zadrževale tudi vojne strupe. Do sedaj so bile pri nas v uporabi večinoma nemške maske, znamke »Dräger« in »Degea«. Običajna cedila za te so rdeče barvana »F«, ki varujejo proti vsem gorilnim plinom, razven ogljikovega monoksida. Za ta plin pa dobavljata obe vodilni nemški tvrdki specialna cedila, ki vzdržijo tudi v močni koncentraciji do 20 ur. Obeta se nam, da bomo v kratkem dobili za naše gasilstvo enotne maske, ki se bodo izdelovale doma in ne bodo zaostajale za inozemskimi znamkami. Poleg tega bodo pa mnogo cenejše, kar je za naše gasilstvo v sedanjih težkih časih najvažnejše.

Preden končamo z maskami, še par splošnih navodil, ki naj služijo predvsem poveljnikom gasilskih čet, ki že imajo plinske maske. Vaje v delu pod masko se morajo vršiti sistematsko. Najprej se je treba navaditi pravilnega dihanja pod masko, kar se doseže na ta način, da se pusti moštvo, ki je prvič pod masko, dalje časa v miru. Najbolje je, da ljudje sede. Ko se tako polagoma privadijo napornejšemu dihanju skozi cedilo, naj malo hodijo, potem delajo lažja dela in ko so se privadili tudi temu, potem šele naj se postopoma prične z vajami in težjimi deli, ki pridejo pri gašenju požarov v poštev. Zelo koristno bi bilo k takim

vajam pritegniti četrtega zdravnika, ki naj od časa do časa preišče posamezne gasilce in izloči od nadaljnjih vaj z maskami one, ki bi jim dihanje pod masko škodovalo. Nekateri ljudje, posebno oni s slabo razvitim prsnim košem, slabim srcem i. t. d. namreč ne vzdržijo dolgo pod masko. Obratno pa se nekateri kmalu tako privadijo maske, da jih pri delu skoro nič ne ovira. Baš takšne naj poveljnik izbere po splošni vaji in jih vežba dalje, da se čim bolj usposobijo za delo na požarišču. Oni, ki opravljajo pod masko težka dela, naj se izogibajo vsakega nepotrebne napa in skušajo na vsak način ohraniti notranji mir. Vsako razburjenje pospeši dihanje in tako ovira pri delu. Potrebno je tudi, da ima po možnosti vsak svojo masko, kar je važno v higienem pogledu in tudi zaradi tega, ker vsaka maska ni za vsakega. (V prometu je tudi več velikosti.) Dobro je tudi vežbati v zakajenih prostorih, kar je seveda težje izvedljivo. Pri tem zadobi gasilec vedno večji občutek sigurnosti in se privadi na orientacijo. Če smo pod masko dalj časa opravljali naporna dela in jo nato snamemo, je zlasti važno to, da na noben način ne smemo pričeti takoj z globokim dihanjem, pa naj bo poželenje po svežem zraku še tako. Dihajmo v začetku površno in šele postopoma vedno globokeje. Zgodilo se je že večkrat, da so gasilci, ki so odložili masko in pričeli takoj z močnim dihanjem, začutili omotico in padli v nezavest. Sicer ni bilo nobenih posledic, vendar je previdnost potrebna. Če diha človek dalje časa pod masko, se v telesu namreč nakopiči obilica ogljikovega dvokisa, ki se ga hoče telo trenutno iznebiti. Zato nastopi takšno poželenje po svežem zraku. Če se temu poželenju zadovolji, pade v pljučih naekrat količina ogljikovega dvokisa pod normalo, kar slabo vpliva na srce in posledica je nenadna oslabeledost.

(Dalje.)

POPRAVEK.

V št. 7. »Gasilca« se je v članek »O plinskih maskah in dihalnih aparatih« vrinila sledeča pomba:

Na str. 54. drugi stolpec, 3. odstavek, je pravilno: $\text{CO}_2 + 2\text{NaOH} = \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ in ne 2NtOH .

Dalje je pri sl. 1. izpadla označba.

Številke pomenijo: 1) čelni trak, 2) senčni trak, 3) tilnični trak, 4) naličnica, 5) cedilo.

Dopisi

Prostovoljna gasilska četa Zalog-Sp. Kašelj. Dne 13. junija t. l. nam je preminul ustanovnik naše čete tov. Jakob Maren. Leta 1908. so se začeli shajati možje polni dobrih idej, med katerimi je bil tudi pokojni Jakob Maren. Bil je vzor in vedno vnet gasilec, dokler ni bil premeščen na novo službovanje v Blanco. Pa tudi tam ni miroval. Ko nas je obiskal, nas je vzpodbujal k delu. Ko so začeli na Blanci ustanovljati gasilsko četo, je bil tudi tam med prvimi. 15. junija smo ga položili k počitku. Pogreba se je udeležilo poleg naše čete tudi odposlanstvo gasilske čete Blanca in mnogo občinstva, kar je dokaz, da je bil splošno priljubljen. Poslovlili so se od njega v imenu železničarjev njegov sodelavec iz Blance, dalje v imenu gasilske čete in mladine na Blanci poveljnik gasilske čete, tretji pa je vzel slovo naš predsednik tov. Mehle, ki je v kratkih besedah orisal njegovo delo na gasilskem in samaritanskem polju. Pevci sokolske čete Zalog so mu zapeli tri žalostinke. Dragi Jakob, odšel si, naj ti bo več en spomin!

Dne 16. junija smo spremili k večnemu počitku dolgoletnega podpornega člana tov. Sluga Viktorja. Pogreba se je udeležila domača četa in množica občinstva. Igrala pa je godba Polje. Pevci sokolske čete Zalog so mu zapeli tri žalostinke, pri odprtem grobu se je od njega poslovil tov. Mehle.

Prostovoljna gasilska četa v Šalovcih (Prekmurje) proslavi dne 3. septembra 1934 desetletni jubilej svojega plodnosnega delovanja z združenim okrožnim župnim zletom IV. okrožja gasilske župe sreza Murska Sobota. Ob tej priliki bo tudi razvit in blagoslovljen novi gasilski prapor, ki ga je podaril četi nje častni član, predsednik tov. Benko Josip, narodni poslanec iz Murske Sobotice. Vabimo vse tovariške čete, posebno istega okrožja, kakor tudi gasilstvu naklonjeno občinstvo, da se te prireditve v čim impozantnejšem številu udeležijo ter manifestirajo za gasilsko idejo na najsevernejši točki naše mile domovine, v Šalovcih.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 15. julija 1934 so se združile gasilske čete iz Studencev pri Mariboru in državne železniške delavnice ter skupno praznovali svoj gasilski praznik. Ob deveti uri dopoldne so se podali omenjeni z zastavami in godbo pod vodstvom predsednika Kaloha Alojza v cerkev Sv. Jožefa v Studencih, kjer se je darovala slovesna sv. maša za gasilce s spodbudno pridigo. Potem je predsednik raztolmačil pomen 15. julija 1934 za gasilce in našo državo. Popoldne pa je bila tombola in veselica v gozdu, kar je pa slabo vreme oviralo. Vsa čast gasilcem iz železniške delavnice, ki se vedno radi udeležijo vseh slavnosti!

Prostovoljna gasilska četa Dobravica — župa Metlika. Lepa, mirna in tiha noč je bila dne 12. na 13. junij. Vse je spalo. Kako ne, ko je pa bilo toliko dela in oprava s košnjo! Hipoma pa se začuje ob drugi uri ponoči klic: »Gori!« Res je gorelo pri Leopoldu Umenu v Krivoglavcih. Ogenj je bil strašen in vsled slamnate strehe se je hitro razširil na vse gospodarsko poslopje. To pa radi tega, ker je bilo vse poslopje tesno drugo ob drugem.

Zgoreli so štirje objekti, hiša, hlev, svinjak in kašča. Zgorelo bi pa sigurno še več, da niso prihiteli naši vrli gasilci iz Dobravice in po triurnem napornem gašenju ogenj pogasili. Vkljub temu, da nam je izkušnja in nesreča požara pokazala, kako nam je potrebno gasilsko društvo, se nekateri še vedno zaganjajo proti nam, se norčujejo iz nas gasilcev, očitvidno zato, da bi nam škodili na ugledu. Seveda, to je plačilo za naše požrtvovalno in nesebično delo. Povemo vsem tem zablavljačem, da bomo vseeno naše lepo delo, delo v korist in za varnost svojega bližnjega, nadaljevali, hodili bomo po poti človekoljubja in bratstva ne oziraje se na levo in desno in ne bomo razlikovali sovražnika od prijatelja.

Tovariše iz Dobravice pa pozivamo k složnejšemu delu, k delu za napredek in k izpopolnjevanju gasilstva in širjenju gasilske ideje, Vsi složno na delo!

Gasilska vaja v Sp. Šiški. V nedeljo, dne 22. julija t. l. je imela prostovoljna gasilska četa Ljubljana VII. — Sp. Šiška, javno gasilsko vajo na objektih Dravske radionice z vsemi

oddelki in orodjem pod poveljstvom Kroupa Pavla, skupno z vojaško gasilsko četo omenjenega zavoda pod poveljstvom državnega mojstra Lepša Josipa. Potek vaje je bil naslednji: Zjutraj ob 5.49 uri je izbruhnil »požar« v kovaški lopi Dravske radione, katerega je takoj opazil dežurni ter dal takoj znak »uzbune« voj. gas. četi.

Medtem se je »požar« naglo širil na sosednje objekte tako, da je bila na povelje upravnika omenjenega zavoda poklicana na pomoč prostovoljna gas. četa Ljubljana VII. — Sp. Šiška, katera je prihitela na pozorišče tekom sedem minut ter stopila takoj v akcijo z mehanično lestvo in motorno brizgalno, ki je dovajala vodo po treh ceveh. Vaja je trajala do 6.1/2 ure. Ves ta čas je pazljivo prisostvoval tudi gospod upravnik Radionice, nakar se je ob zaključku obema poveljnikoma zelo pohvalno izrazil za dobro izvežbanost gasilcev.

Dolnja Lendava. Že večkrat smo brali v »Gasilcu« poročila o delovanju posameznih čet, zato se tudi nam zdi primerno, da nakratko poročamo o razvoju in delovanju naše čete.

Ustanovljena je bila leta 1873. po iniciativi dr. Hojoša Mihaela, odvetnika v Dolnji Lendavi. Sicer se je ideja o ustanovitvi gasilske čete dalje časa gojila med Lendavčani, a uresničila se je šele leta 1873. po neomahljivem prizadevanju dr. Hojoša. Kakor vsako novotarijo, so nekateri tudi to početje nezaupljivo gledali, a ko so videli, da četa, oziroma še takrat maloštevilni člani delajo resno in marljivo, so začeli k četi pristopati in ji s svojim delom pomagati. Ko je bilo že precejšnje število članov, je četa dobila od občine Lendava prostor za gasilsko orodje in si nabavila brizgalno z opremo. Ker pa takrat v naši okolici še ni bilo gasilskih čet, je bila naša edina brizgalna veliko premalo. Zato si je četa nabavila še dve in tako je imela leta 1905. že tri brizgalne in vso, za gašenje potrebno opremo. Gospod Murkovič Janez, takratni nadučitelj in organist, pa je ustanovil godbeni odsek, katerega sloves je bil znan daleč naokrog.

Med svetovno vojno je razvoj zaostal in šele leta 1925. je dr. Viljem Nemethy s sodelovanjem t. č. predsednika Štrausa Florijana, Schulta Vuka, Beloviča Antona, Tomka Jurija in Nemethyja Štefana četo reorganiziral in ji vdahnil novega življenja. Od tistega časa pa se četa lepo razvija in je danes že ena izmed najmodernejših; kajti leta 1930. si je nabavila novo motorno brizgalno »Fiat Tanin«. V naslednjih dveh letih pa štirinaistsedežni gasilski avto in drugo motorno brizgalno znamke »Rosenbauer«.

Na Vidovdan leta 1933. pa je naša četa nadvse slovesno proslavila praznik šestdesetletnega obstoja. Ob tej proslavi si je četa nabavila novo, lepo zastavo, kakršna bi bila v čast vsaki četi. Te velike slavnosti so se udeležili visoki gostje. Navzoči so bili: g. ban dr. Marušič, narodna poslanca g. Benko in Hajdinjak, zastopniki JGZ Vengust Jernej, Musek Ljudevit, Košir Fran in Vezer Geza ter nad 900 gasilcev iz Dravske ter Savske banovine. Četa se dobro zaveda, da je njena naloga bližnjemu pomagati, zato je že uspešno sodelovala pri gašenju mnogih požarov, izmed katerih so bili največji v krajih Szombaffa in Belsösard na Madjarskem, kjer je zgorelo nad 30 hiš in gosp. poslopij. Letos pa je uspešno pomagala v Dolnjem Kraljevcu v Medjimurju, kjer je zgorelo okoli 325 objektov. Velikanska škoda bi bila znatno večja, če bi ne bilo požrtvovalne pomoči gasilske čete na mestu.

Filovci. Letos 10. maja je naša četa proslavila desetletnico svojega obstoja in to kaj slovesno. Dopoldne smo imeli v Bogojini sv. mašo, po maši pa je na prostem govoril župni starešina Drago Taš o pomenu gasilstva. Sledil je govor predsednika čete Jageriča Frana, popoldne pa prosta zabava. Proslave se je tudi udeležil župni tajnik Štefan Nemethy ter okrog 300 gasilcev. Četa prav pridno dela in se lepo razvija ter ima za svojo malo vasico kaj lepo opremo. Želimo ji, da ostane tudi nadalje tako delavna.

Dolnelendavska župa. Dne 1. julija t. l. so se vršile v Dobrovniku župne vaje. Udeležile so se jih naslednje čete naše župe: Bogojina, Bukovica, Dolnja Lendava, Filovci, Genterovci, Ivanci, Kobilje, Motvarjevci, Radmožanci, Rajnkovci in Turnišče.

Čete so zadovoljivo opravile svojo nalogo. Po končanih vajah je bila ljudska veselica.

Proslava gasilskega praznika Mariborske gasilske župe — desni breg. Dne 15. julija so se zbrali številni gasilci mariborskega desnega brega v Račah. Ob poldesetih so odkorakali izpred gasilskega doma z godbo na čelu k sv. maši, ki je bila darovana na prostem, na vrtu Pahlerjeve graščine. Proslave se je udeležil tudi ves župni odbor z župnim starostom tov. Klemenčičem. Po končani sv. maši se je vršila župna seja, ki je bila prav dobro zastopana. Od 33 organiziranih društev so manjkala le 3, ki niso poslala svojih delegatov. Potek seje je bil ves čas miren in debate so bile kratke in stvarne. Za razdelitev podpor za društva se je zavzelo stališče, da naj bi bila vsa društva enako deležna podpor. Radi nameravanih sprememb kroja in čepic se naj nekoliko počaka, ker društva sedaj nimajo denarja in je dosedanji kraj še za enkrat dober. Le novo ustanovljena društva si naj kroje nabavijo po predpisu. Prihodnji župni sestanek bo v Hotinji vasi. Ob trinajstih je bila seja zaključena. Gasilski četi v Račah čast, ker je svojim gostom prav dobro postregla! Imeli smo namreč kuhinjo v lastni režiji in se je prav dobro jedlo za mal denar. Seveda je bila pripravljena tudi gostilna za goste, ki so imeli več denarja v žepu. Ob 15. uri so nastopili domači gasilci in sicer s plezalno in brizgalno vajo. Nastopili so tudi gasilski naraščajniki iz Pobrežja pod poveljstvom tov. Rakuše. Z ročno brizgalno so se vadili za prvo pomoč v nezgodah. Medtem je nastal na dvorišču tovarne terpentinovega olja in masti markiran požar in sirena je začela klicati na pomoč. V kratkem času so bili domači gasilci z vsemi svojimi pripravami na licu mesta. Nato so še prispela tudi gasilna društva iz Hoč, Hotinje vasi, Sv. Miklavža, Pobrežja, Device Marije v Brezju, Gorice pri Pragerskem, Sv. Janža in Podove. Bilo je v akciji pet motornih brizgaln, tri ročne in ena pasna brizgalna. Situacijski načrt je bil tako izveden, da je izbruhnil požar v veliki tovarni in ker je preveč gorljivih snovi v tovarni, se je gledalo na to, da se ohranijo vsaj sosednje hiše pred eventualnim ogroženjem. Tudi je moštvo delavnice drž. žel. v Mariboru prikazalo prvo pomoč v primeru plinskega napada. Pri vaji je sodelovalo 115 gasilcev. Vsa proslava, ki se je vršila ta dan v Račah, je bila v rokah tamošnjega predsednika tov. Pšeničnika. Vajo pa je nadzoroval tov. župni starosta Klemenčič. Po končani vaji se je razvil po vasi spreved, ki je krenil na veselilni prostor.

Brezovica. Dne 3. junija 1934 je bila tukaj delna okrožna vaja prostov. gasil. čet Brezovica, Dobrava, Kozarje - Podsmreka, Log, Vnanje in Notranje gorice pod vodstvom župnega in zajedničnega blagajnika Zdravka Mikuža.

Pri vaji so nastopile 3 motorne in 3 ročne brizgalne. Vsaka četa je morala čakati na določenem kraju na znamenje s strelom ob 2. uri, od koder so prihiteli k požaru, ki je bil zamišljen v 0-46 km oddaljeni Kopačevi hiši na Brezovici.

K potoku pri Gasil. domu se je postavila najmočnejša motorka pr. gas. čete Vnanje Gorice, ki je dajala vodo 100 m oddaljeni motorki čete Kozarje-Podsmreka, ta 90 m oddaljeni motorki Dobrova, ta 90 m oddaljeni ročni brizgalni Brezovica, ki je brizgala vodo iz daljave 120 m na omenjeno hišo. Od »alarma« do pritoka vode iz zadnje cevi na streho je preteklo 8 minut. Preje pa iz brizgalne čete Log, ki je črpala vodo sama zase iz Kopačevega vodnjaka in sama zase brizgala vodo na drugi strani strehe h. št. 17. Zanimivo je, da sta najmočnejšo motorko izdelala (seveda s »kupljenim« motorjem!) samouka brata Gregorin iz Vn. Goric.

Po vaji je povedal voditelj njen rezultat, se zahvalil četam za udeležbo, pohvalil vse člane za marljivo delovanje ter jih navduševal k nadaljnjemu vežbanju z brizgalnami, da bodo tako od dne do dne sposobnejši krotiti in gasiti požare, ki uničujejo narodno premoženje. Dobro izvežbani, disciplinirani gasilci so najboljši varuhi domovine v miru.

Pozivajoč navzoče k nadaljnji gojitvi bratske sloge, je zaključil vajo s klicem: Pomozi Bog!

Župa Krško. Gasilski praznik dne 15. julija 1934 je proslavila gas. župa krškega sreza z zletom v Boštanju. Popoldne ob 14. uri so se zbrali gasilci iz Radeč, iz Vrhovega, iz Sevnice, iz Št. Ruperta, iz Loke, iz Krškega, iz Sv. Roka, s Studenca, z Dobovca, iz Boštanja itd. pri tov. Papežu, odkoder so v povorki s sevniško godbo na čelu odkorakali pred novi gasilski dom. Domači g. župnik Rakovec je v lepem nagovoru slavil delo gasilstva in nato blagoslovil novo lično zgradbo.

Posebno pozornost je vzbudilo to, da se je ves cerkveni obred izvršil v slovenskem jeziku. Predsednik boštanske čete tov. Papež je pozdravil vse navzoče, zlasti gosp. senatorja dr. Rajerja, župno starešinstvo in pokrovitelja tov. narodnega poslanca A. Drmelja. Tov. Dobovšek je kot predsednik občine želel dobrodošlico vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč k današnjemu slavlju. Zahvalil se je v imenu občanov vrlim boštanskim gasilcem za njih trud in požrtvovalnost, posebno tajniku Skrgetu, ker so vsi pripomogli, da je v tako kratkem času zrasel iz tal dom, ki naj bo dom ljubezni do bližnjega in žarišče vsega lepega in plemenitega za vso občino. — Tov. župni starešina Vanič Franc je v imenu krške župe čestital k lepemu uspehu boštanski četi, katera si je v kljub slabim časom z vztrajnostjo, marljivostjo in pogumnostjo postavila dom, ki je v okras in ponos vsemu srezu. S slozanim delom se marsikaj doseže. Zato iščimo gasilci te onih potov, ki nas družijo, odločno pa odklanjajmo vsakogar, ki bi hotel zanašati v naše vrste prepir ter nas hotel razdvajati in slabiti. Velike naloge nas še čakajo, zato krepko naprej. — Tov. Burkelc je čestital četi v imenu radeškega okrožja; v vznesenih besedah je razvijal idejo gasilstva ter vzpodbujal gasilce k vztrajnemu delovanju in stremljenju po napredku. Kot zadnji govornik je nastopil tov. nar. posl. A. Drmelj: Lepše današnjega dne, prvega gasilskega praznika, ne moremo proslaviti, kot smo storili s tem, da smo prisostvovali blagoslovitvi novega doma. Vloga gasilca je silno težka, a častna. Ko čuje glas roga, ki kliče na pomoč, ne vpraša komu gori, ampak kje je treba pomoči. Kljub nevarnosti hiti reševati in pomagati onemu, ki je v nesreči. Doma pušča ženo, otroke, ki v strahu pričakujejo, če se jim bo povrnil iz nevarnosti njih skrbnik. Nadalje se spominja visokega zaščitnika gasilstva, Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra, ki je s sankcioniranjem zakona o organizaciji gasilstva točno pred enim letom ustvaril nov temelj naši organizaciji, na katerem bo možno razvijati gas. idejo še vse uspešnejše kot doslej. Vsi navzoči so gromko zaklicali trikrat »Živijo« vrhovnemu glavarju Jugoslavije in njegovemu vzvišenemu domu. Godba je zasvirala državno himno. Nato se je izvršil pod vodstvom tov. Burkelca mimohod. Razvila se je animirana veselica. Žal je bližajoča se nevihta motila njen nadaljnji potek, vendar pa vseh, ki so hoteli med agilnimi boštanskimi tovariši ostati par uric v prijetnem razpoloženju, ni pregnala. Zdravo!

Krška župa, ki si je s svojim začrtanim programom za letos naredila nalogo, da smotreno izvede večje vaje, je vsled razsežnosti teritorija organizirala gasilske vaje po okrožjih. K sodelovanju povabi vedno tudi čete iz bližnje župe. Tako se je v nedeljo, dne 29. julija 1934 izvršila župna vaja za okrožje Krško vas. Na znak »uzbune« so prihiteli na Čatež ob Savi, na kraj požarišča čete: Cerina, Cerklje, Krška vas, Obrežje, Sobenja vas, Bukošek, Loč in Mostec z vsem orodjem. Čete Prilipe, Skopice in Mrzlava vas, ki še nimajo svojega orodja, so bile priključene k drugim četam, oziroma so opravljale rediteljstvo. Člani komisije, ki so imeli nalogo opazovati delovanje posameznih čet, beležiti si morebitne pogrške in katero so tvorili: tov. Vanič F., Jurčec, Grubič, Kralj, Novak, Florjančič, Pavlin, Žugič, Kodrič, Cetin, Pacek, Črnetič in Vanič J., so soglasno poročali o vzorni disciplini in brezhibnem delovanju vseh čet. Vse moštvo je izredno izvežbano, agilno, požrtvovalno in urno; vsak posameznik mož na svojem mestu. Splošna sodba: vaja izvedena odlično. Pod spretnim vodstvom tov. Butare je bil izvršen mimohod, v katerem je bilo nad 120 gasilcev. Pri tekmi brizgaln je oddajala vodo četa: Obrežje z motorko v 41 in $\frac{3}{5}$ sekunde, Cerklje z motorko v 52 sekund., Cerina z ročno v 42 sek., Krška vas z ročno v 50 sek., Sobenja vas z ročno, ki je imela defekt, v 69 sekundah. Župni vaji so prisostvovali g. sreski načelnik dr. Čuš, predsednik občine Horvatič, starešinstvo brežiške župe in množica občinstva, ki so občudovali veliko sposobnost in pripravljenost gasilstva. — Pri nato sledeči veselici čete Cerina se je ob zvokih godbe iz Loč skromno povesešilo svojega uspeha gasilstvo in v redu zaključilo pomemben dan.

Vuzenica. Dve veliki nesreči sta naš okoliš že obiskali v tem poletju. Dne 15. julija, ko je bil gasilski župni zlet v Ribnici, je bila popoldne nevihta, kakršna menda tod še ni divjala nikoli. Reke in potoki so narasli do strašnih hudo-

urnikov, ki so nosili s seboj hlode in drevesa. Cesta je bila na več mestih zasuta, pod Metingerjem pa je Kosov potok zadelal Šebilnikov most s prinešenim lesom in je voda udarila na cesto. Alarmirani gasilci so za silo odstranili ovire, mnogo se pa v vodnem toku sploh napraviti ni moglo. — V noči dne 31. julija pa je izbruhnil v gospodarskem posloju pri Jezerški sredi trga ob 23. uri velik požar. Brž alarmirani gasilci so prispeli že po par minutah z motorko na požarišče in črpali vodo iz bližnjega basena, ki pa je žal — s samo 3000 litri — mnogo premajhen. Bilo je pa vode vsaj toliko, da smo požar ustavili, da ni mogel prijeti sosednjih objektov. Medtem je prispela četa iz Mute, ki je dobavila vodo iz Drave, in kmalu za njo še četa iz Marenberga. Skupnemu naporu vseh treh se je posrečilo, da so do 4. ure požar udušili, vendar je morala domača četa ob 7. uri na novo stopiti v akcijo, ker so bale sena zopet in zopet začele goreti. Ob 11. uri je bila akcija gašenja končana, zvečer pa smo se zopet zbrali, da pogasimo še pod ruševinami tleča ognjišča. Po dvehurnem delu je bilo glavno delo opravljeno in potem izročeno požarišče požarni straži, ki pa je imela tudi ponoči še dovolj dela. Škoda je zelo velika, vendar v primeru s tem, kaj bi bilo moglo vse nastati iz te nesreče, še primeroma neznatna!

Muta. V proslavo svoje 25-letnice je priredilo naše društvo dne 10. junija vrtno veselico, zvezano z veliko javno vajo. Po programu bi se morala vaja začeti že ob 13. uri, naliv je pa zakasnil začetek za poldruho uro. Obe motorki sta delovali brezhibno in je bil uspeh vaje popoln. Nato so se podali vsi navzoči gasilci na pokopališče, kjer so položili venec v počaščenje spomina umrlih članov, tov. župni starešina pa je imel pri tej priliki kratek komemoracijski nagovor. S pokopališča smo odkorakali z godbo na čelu na veselilni prostor, kjer se je potem vršila prisrčna domača zabava. Uspeh prireditve v gmotnem oziru sicer ni bil oni, ki bi ga bili pričakovali (krivo temu je pa vreme), zato pa moramo ugotoviti, da smo v moralnem oziru s to prireditvijo zopet mnogo pridobili.

Župa za srez Dravograjski (Ribnica). Naša župa je letos proslavila prvokrat svoj gasilski praznik na prav primeren način: z župnim zletom v Ribnico na Pohorje. Izvzemši čet v Libeličah in Kotljah so se vse v župi včlanjene edinice udeležile zleta po zastopnikih. Ob 9. uri je bil sprejem gostov, ki so prikorakali na čelu z marenberško godbo in zastavami mežiške in libeliške čete iz vuhreške strani, ob 10. uri je bila sv. maša, potem pa slavnostni govori. V imenu občine je pozdravil navzoče župan Janko Zabovnik, kratek pregled društvenega 30-letnega dela je podal Anton Podlesnik, o pomenu gasilskega praznika pa je spregovoril župni starešina Jos. Mravljak, ki je tudi čestital domačemu društvu k tridesetletnici. Nato se je izvršil mimohod, ki ga je vodil tov. P. Minařnik, nakar so se podali došli gostje, kojih je bilo 104 v krogih, k obedu. Ob 13. uri je bila slavnostna seja, ki jo je vodil tov. župni starešina, in so tozadevni zapisnik podpisali vsi navzoči, ob 14. uri pa se je vršila praktična vaja dom. društva z motorko in 3 cevni vodi. Po pogovoru o namenu in izvršitvi vaje, ki je pokazala splošne napake vseh vaj pri podeželskih društvih, ki je pa v celoti uspela dobro, je začelo

po malem deževati, vendar se je pohlevni dežek že v eni uri izpremenil v strahovit naliv, ki je grozil onemogočiti zadnjo točko programa, vrtno veselico. — Naliv je trajal dobri dve uri in je splahnil ceste, ko da se bi jih pralo z brizgalno, splahnil je pa tudi domačemu društvu precej dobička, ki bi ga bilo v tem moglo že napraviti. Upamo pa, da je animirana zabava zvečer vendar še nadoknadila vsaj del popoldanske izgube.

Jesenice. Gasilski četi Kranjske industrijske družbe na Jesenicah pripravljata za 23. september t. l. razvitje prapora in blagoslovitev dveh motornih brizgaln. Ta dan bo veličasten praznik gasilstva gornjesavske doline, kjer vršita gasilski četi KID nekako poslanstvo med domačim gasilstvom, da se sledeč njihovemu zgledu vsestransko izpopolnjuje.

Ti četi se kot četi veleindustrije zavedata ne samo dolžnosti napram tej in napram sebi, temveč tudi dolžnosti napram bratskim četam ožjega in širšega okoliša. Njihovih prireditev se udeležujeta četi vedno po močnih zastopstvih. Ravno tako pa so ob požaru že često pohiteli na pomoč ne samo četam na Bledu in v Radovljici, temveč tudi četam v Bohinju in drugod.

Zato upravičeno pričakujeta, da se bodo vse bližnje in daljne čete v velikem številu odzvale vabilu na Jesenice za 23. september t. l., kjer bodo sigurno tudi častno zastopani vsi javni faktorji, ki so interesirani na napredku gasilstva.

V tem pričakovanju ni dvomiti, da bosta četi pripravili proslavo, ki bo po svojem obsegu in brezhibni izvedbi prekosila večino sličnih prireditev. Sodelovanje 3 močnih godb na pihala je tako rekoč zasigurano in tudi ni dvoma, da si bodo vse Jesenice — preplavljene od gasilskih armad — odele praznično lice in stale izključno v znamenju tega gasilskega praznika.

Zavedajoč se svojega poslanstva med gasilstvom, bosta četi nudili svojim gostom ne samo vsakršno izbrano zabavo, temveč jim bosta tudi demonstrirali razne vzorne nastope napadalnih, plinsko obrambnih in reševalnih oddelkov.

Gasilski četi KID vabita vse bratske čete za nedeljo dne 23. septembra t. l. na Jesenice in jih prosita, da ta dan ne prirejajo svojih prireditev.

Prost. gasilska četa Zalog-Sp. Kašelj ima naprodaj jako dobro ohranjeno štirikolno ročno brizgalno po zelo ugodni ceni.

Vse informacije se dobe pri četni upravi, katera vam tudi lahko pošlje fotografijo brizgalne.

Prodaja se

motorna brizgalna

tipa „RENAULT“, 4 cilindrska, dvokolesna, 1 sesalna cev, 2 tlačni cevi z razdelnikom za 4 ustnike. — Pojasnila daje

IV. POTOČNIK, Brezno

Tiskovine = Štampiljke

Znake za proslave in izlete

Najfin: jše češke cevi
in vsakovrstno orodje

naročajte pri tvrdki

Herman Zupan

Ljubljana, Mestni trg 9

Zahtevajte conik!

2 + 2 = 5

Kdor tega ne verjame, naj vloži dvakrat po 2 dinarja na hranilno knjižico

Mestne hranilnice ljubljanske

in že po 5 letih bo imel pri 5% obrestovanju Din 5·10, po 20 letih pa Din 10·55

V r n i t e d e n a r

v domače denarne zavode, da bodo mogli z novimi krediti pobijati brezposelnost!

Popolna varnost,

ker za vloge Mestne hranilnice ljubljanske jamči Mestna občina ljubljanska.

VATROGASNIH

DUGMADI

za odela i kape prema najnovijem pravilniku izradjuje

„NORMA“

Fabrika dugmadi i metalnih proizvoda

BEOGRAD

SURDULIČKA ULICA BR. 3

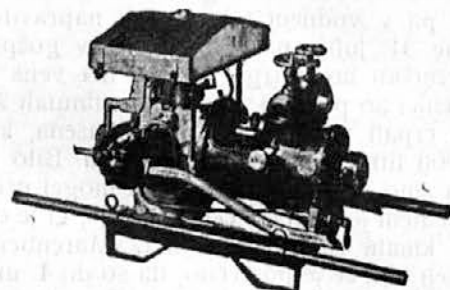
Telefon 23-0-24

Gasilskim četam dobavlja po najnižjih cenah:

Poset brezplačen!

Motorne brizgalne vseh vrst
Cevi, konopljene in gumijaste
Spojke, prehodnike in usisnike
Montira brizgalne na avtomobile
Prevzema v popravilo brizgalne in orodje

*Zahtevajte pojasnila
in ponudbe!*

ANDREJ SUPAN

Ljubljana VII, Celovška cesta 50

GASILSKE ČETE, POZOR!

Preden si nabavite potrebne cevi,
Vas vljudno vabim, da si ogledate
mojo zalogo

NORMALNIH GASILSKIH CEVI

izdelke slovitih čeških tovarn, katere
ustrezajo vsem zahtevam!

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 20
CELJE, KRALJA PETRA CESTA 33

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

tiska vse za Vas
n. pr. društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, po-
setnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

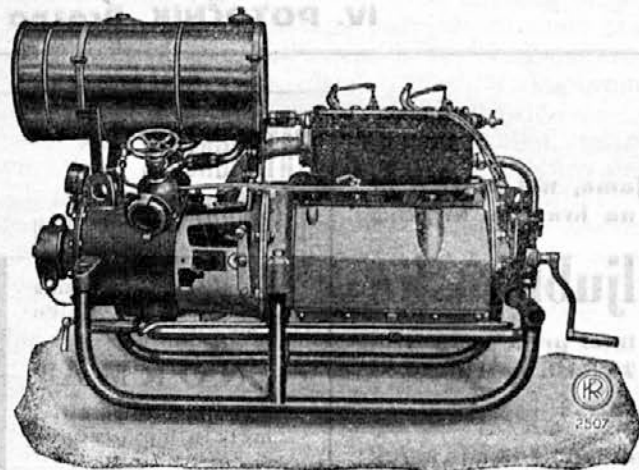
KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6
MARIBOR, TYRŠEVA CESTA 44

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjiž-
nice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima
tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških
knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Konrad Rosenbauer & drug
tovarna gasilskega orodja
Celje

Dvocilindrska motorna brizgalnica,
model 1929, 18/20 HP., pritisk do 16 atmosfer.
Hladilnik novega sistema, ogrevanje črpalke s
toplo čisto vodo.

priporoča prvovrstne najmodernejše

motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode na minuto in
30 atmosfer, prenosne dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne

vseh vrst.

Avtomobile s tanki

za škropljenje cest in gašenje ognja.

Avtomobile in vozove za moštvo.

Kletne sesaljke.

Posebne sesaljke,

ki dvigajo vodo iz globine.

Cevi konopljene

običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve

vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

Plinske maske.

Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
Vsa izdelava najnovejšega sistema.

Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.

Cene solidne.